

Den 19. april 2006

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. AM og AN stillet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Spørgsmål nr. AM

Hvilke initiativer vil ministeren tage for at nedbringe antallet af pesticidrester i dansk frugt og grønt?

Spørgsmål nr. AN

Hvordan har ministeren tænkt sig at gennemføre pesticidplan 2004 – 2009, når det ikke længere årligt rapporteres, i hvilke afgrøder der bliver fundet pesticidrester?

Svar

Begge spørgsmål handler om pesticidrester og pesticidplan 2004 – 2009, og jeg vil derfor besvare dem under et.

Først og fremmest vil jeg slå fast, at regeringen prioriterer beskyttelse af mennesker og miljø højt. Derfor har vi en restriktiv ordning for godkendelse af pesticider i Danmark, og derfor har vi en pesticidplan, der bl.a. har en målsætning om, at rester af pesticider i frugt og grønt skal være så små som overhovedet mulige.

Det er også derfor, at der er afsat mange midler - det vil mere præcist sige 33 millioner kr. over 6 år - til målrettet rådgivning under pesticidplanen. Specielt til understøttelse af pesticidplanens mål for gartneri og frugtavl er der afsat 3 millioner kr. til bedriftsrådgivning. Herudover støttes: udarbejdelse af informationsmateriale om målrettet rådgivning, der viser muligheder for at nedsætte pesticidanvendelsen og rester i afgrøderne, forskning, og øget fokus på myndighedernes vurdering af restkoncentrationer.

Regeringen har gjort sit og forventer nu, at erhvervet - det vil sige avlerne, deres rådgivere og organisationer - gør deres del af arbejdet, så vi fremover vil se faldende restkoncentrationer i dansk produceret frugt og grønt.

Vi forstår udmærket, at forbrugere er bekymrede for rester af pesticider i fødevarer og ønsker fødevarer helt uden hvis muligt - eller med så lille et restindhold af pesticider i frugt og grønt som overhovedet muligt. Det er derfor også i erhvervens egen interesse at gøre en indsats på området,

fordi forbrugerne har en forventning om at dansk frugt indeholder få rester af pesticider

Jeg har for et par uger siden holdt møde med Dansk Gartneri om de stigende fund af pesticider i frugt og grønt, og det er mit klare indtryk, at erhvervet er sig helt bevist om sit ansvar for at mindske restindholdet.

Dansk Gartneri har efterfølgende i et brev til mig beskrevet alle de aktiviteter, der som et led i pesticidplanen, er sat i gang for at nedsætte anvendelsen af pesticider og resterne i frugt og grønt. De giver samtidigt udtryk for, at erhvervet forventer, at den intensiverede rådgivning vil resultere i et nedsat forbrug af pesticider og dermed også færre rester af pesticider i afgrøderne.

Jeg kan fortælle, at der er udarbejdet dyrkningsvejledninger for 14 hovedafgrøder blandt andet gulerødder, løg, jordbær og æbler som kvantums-mæssigt fylder. Vejledningerne indeholder helt konkrete anvisninger på, hvordan pesticidforbruget kan nedsættes. Der er også udarbejdet et katalog, som beskriver mulighederne for at reducere pesticidforbruget:

- ved hjælp af forebyggelse,
- ved hjælp af ikke-kemiske bekæmpelsesmetoder, og
- ved at bruge mindre af pesticiderne, når der sprøjtes.

Dette materiale er frit tilgængeligt på Internettet, og benyttes desuden direkte i rådgivningen af avlerne.

Frugt og grønt rådgivningen hos Dansk Landbrugsrådgivning, har i 2004 og 2005 gennemført 155 bedriftsbesøg hos frugt- og grøntavlere med fokus på reduceret pesticidanvendelse og nedsatte restkoncentrationer. Rådgivningstjenesten forventer, at der i 2009 vil være gennemført 2 bedriftsbesøg på et antal bedrifter, som samlet set dækker, hvad der svarer til 80 % af frugt og grønt produktionen. Konsulenterne udarbejder et resumé efter hvert af de gennemførte bedriftsbesøg. Resuméerne samles og analyseres af Dansk Landbrugsrådgivning, med henblik på løbende at vurdere, om der er behov for at justere indsatsen. Resuméerne vil også blive brugt til - ved det opfølgende besøg - at se, om rådgivningen har givet anledning til ændringer i dyrkningspraksis. Man følger altså systematisk op bedriftsbesøgene.

De første tilbagemeldinger, jeg har fået fra rådgivningstjenesten, er, at der fra avlernes og konsulenternes side er interesse for og tilfredshed med bedriftsrådgivningen.

Der er endvidere igangsat forsknings- og udviklingsprojekter, som også kan bidrage til at nedsætte pesticidanvendelsen og dermed rester i afgrøderne, og der er i pesticidplanen afsat 1 million kr. årligt til myndighedernes kontrol med pesticidrester.

Som bekendt er Pesticidplanen jo fra 2004, og vi kan af gode grunde ikke regne med, at indsatsen for at mindske restindholdet af pesticider i frugt og

grønt har påvirket udviklingen i 2003 og 2004, som er de tal Det Økologiske Råd har sat fokus på.

Må jeg så ikke lige sige noget til den kurve, fra Det Økologiske Råd, der er gengivet i artiklen i Altinget 20. februar 2006, og som antyder en meget stor stigning i restindholdet i danske æbler, pærer og jordbær fra 2002 til 2003 og 2004. Man skal i den sammenhæng holde sig for øje, at kurven kun vedrører to stoffer, og at det stigende restindhold bl.a. hænger sammen med, at stoffet tolylfluorid ikke var godkendt til brug i æbler og pærer i en årrække før 2003. Der er tale om to midler som har erstattet andre. Man skal altså, som familie- og forbrugerministeren vil gøre rede for, være varsom, når man vurderer udviklingstendenser i restindhold, og bl.a. sikre sig, at datagrundlaget er sammenligneligt. Man skal også holde sig proportionerne for øje - så længe grænseværdierne ikke er overskredet, står vi ikke med et sundhedsmæssigt problem. Det synes jeg vi samlet bør være opmærksom på for ikke unødigt at skræmme borgerne.

Men det ændrer ikke ved, at målet er, at restkoncentrationsindholdet i dansk producerede fødevarer skal være mindst muligt. Jeg deler fuldt ud forbrugernes ønsker om så rene fødevarer som muligt. Dette er også helt i tråd med pesticidplanens målsætning på frugt og grønt området. Pointen er, at der altså er taget en række skridt – både politisk og af branchen – som vil bidrage til den udvikling.